

ORIENTĂRI

ORIENTAREA (UE) 2015/280 A BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 13 noiembrie 2014

privind instituirea Sistemului pentru achiziții și producție din Eurosistem (BCE/2014/44)

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 128 alineatul (1),

având în vedere Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, în special articolul 12.1, articolul 14.3 și articolul 16,

întrucât:

- (1) Articolul 128 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „tratatul”) și articolul 16 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (denumit în continuare „Statutul SEBC”) acordă Consiliului guvernatorilor Băncii Centrale Europene (BCE) dreptul exclusiv de a autoriza emiterea de bancnote euro în Uniune. Acest drept exclusiv include competența de a stabili cadrul juridic pentru producția și achiziția de bancnote euro. BCE poate atribui responsabilitatea de a produce bancnote euro băncilor centrale naționale ale statelor membre a căror monedă este euro (denumite în continuare „BCN”) în conformitate cu cotele procentuale deținute de BCN în capitalul subscris al BCE pentru exercițiul financiar relevant, calculate utilizând ponderile din grila de repartitie menționată la articolul 29.1 din Statutul SEBC (denumită în continuare „grila de repartitie pentru capital”). Cadrul juridic pentru producția și achiziția de bancnote euro trebuie, pe de o parte, să respecte cerința prevăzută la articolul 127 alineatul (1) din tratat și la articolul 2 din Statutul SEBC potrivit căreia Eurosistemul trebuie să acționeze în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, în care concurența este liberă, favorizând alocarea eficientă a resurselor, și, pe de altă parte, să țină seama de natura specifică a bancnotelor euro, care sunt produse pentru a fi emise de Eurosistem ca mijloace de plată sigure. Cadrul juridic pentru producția și achiziția de bancnote euro trebuie, de asemenea, să țină seama de faptul că anumite BCN dispun de propria imprimărie internă pentru producția de bancnote euro.
- (2) Având în vedere principiile menționate mai sus, Consiliul guvernatorilor a decis la 10 iulie 2003 că, pentru achiziția de bancnote euro, de la 1 ianuarie 2012 ar trebui să se aplice o abordare competitivă comună la nivelul Eurosistemului pentru licitații (denumită în continuare „procedura unică de licitație din Eurosistem”), astfel cum este prevăzut în Orientarea BCE/2004/18 ⁽¹⁾. În martie 2011, Consiliul guvernatorilor a decis să amâne începerea aplicării procedurii unice de licitație din Eurosistem până la 1 ianuarie 2014, cu excepția cazului în care între timp ar fi fost stabilită o dată de începere diferită și sub rezerva unei examinări ulterioare a situației ⁽²⁾. În decembrie 2013, din cauza modificării premiselor care au stat la baza stabilirii datei preconizate pentru începerea aplicării procedurii unice de licitație din Eurosistem ⁽³⁾, Consiliul guvernatorilor a decis că aplicarea procedurii unice de licitație din Eurosistem va începe la o dată care urmează a fi stabilită de acesta.
- (3) Ținând seama de faptul că piața a devenit mult mai competitivă decât era în 2004 și utilizarea procedurii unice de licitație din Eurosistem în locul mecanismelor actuale nu prezintă niciun avantaj, Consiliul guvernatorilor a decis că ar trebui avut în vedere, ca o posibilă alternativă, un sistem pentru achiziții și producție din Eurosistem (denumit în continuare „SAPE”).
- (4) Pentru a asigura continuitatea aprovizionării, menține know-how-ul intern în cadrul Eurosistemului, promova concurența și reduce costurile la nivelul Eurosistemului, precum și pentru a profita de inovația din sectoarele privat și public, SAPE ar trebui să fie compus din doi piloni: un grup de BCN care produc bancnotele euro utilizând o imprimărie internă (denumite în continuare „BCN din grupul cu imprimărie internă”) și un grup de BCN care desfășoară proceduri de achiziții publice pentru bancnotele euro (denumite în continuare „BCN din

⁽¹⁾ Orientarea BCE/2004/18 din 16 septembrie 2004 privind achiziția de bancnote euro (JO L 320, 21.10.2004, p. 21).

⁽²⁾ Orientarea BCE/2011/3 din 18 martie 2011 de modificare a Orientării BCE/2004/18 privind achiziția de bancnote euro (JO L 86, 1.4.2011, p. 77).

⁽³⁾ Orientarea BCE/2013/49 din 18 decembrie 2013 de modificare a Orientării BCE/2004/18 privind achiziția de bancnote euro (JO L 32, 1.2.2014, p. 36).

grupul cu licitație”). SAPE ar trebui să promoveze producția eficientă de bancnote euro în Eurosistem. De asemenea, SAPE va implica alinierea suplimentară a cerințelor legale aplicabile BCN din grupul cu licitație, de exemplu în ceea ce privește utilizarea criteriilor de eligibilitate în procesul de licitație și clauzele și condițiile contractuale. Cerințele stabilite în legătură cu SAPE ar trebui să vizeze asigurarea de condiții de concurență echitabile în licitațiile pentru producția de bancnote euro.

- (5) BCN din grupul cu licitație vor rămâne responsabile pentru producția și achiziția bancnotelor euro care le-au fost alocate în conformitate cu grila de repartitie pentru capital. Pentru a-și îndeplini obligațiile, aceste BCN vor organiza licitații pentru atribuirea producerii de bancnote euro și vor desfășura proceduri de licitație în mod individual sau în comun cu alte BCN, în conformitate cu normele aplicabile privind achizițiile. Pentru a asigura condiții de concurență echitabile, BCN din grupul cu licitație ar trebui să urmărească să-și armonizeze cerințele privind licitațiile, în conformitate cu cerințele legislației naționale și a Uniunii în materie de achiziții.
- (6) BCN din grupul cu imprimerii interne vor rămâne responsabile pentru producția bancnotelor euro care le-au fost alocate în conformitate cu grila de repartitie pentru capital. Ținând seama de necesitatea de a asigura condiții de concurență echitabile între toate imprimeriile, aceste BCN ar trebui să se asigure că imprimeriile interne nu participă la proceduri de licitație pentru producția de bancnote euro organizate și desfășurate în Uniune și nu acceptă comenzi pentru producția de bancnote euro de la terți din afara BCN din grupul cu imprimerii interne.
- (7) În cazul în care acestea inițiază o formă de cooperare, BCN din grupul cu imprimerii interne trebuie să respecte legislația națională și a Uniunii aplicabilă. Atunci când pentru a realiza această cooperare se constituie o persoană juridică separată, o BCN poate deveni o BCN din grupul cu imprimerii interne în cazul în care controlează în comun această persoană juridică în sensul prezentei orientări.
- (8) Bancnotele euro au un caracter sensibil și avansat din punct de vedere tehnologic. Prin urmare, acestea trebuie produse într-un mediu pe deplin sigur, controlat și confidențial, care garantează livrări fiabile, sustenabile și de calitate ridicată de-a lungul timpului. În plus, Eurosistemul trebuie să acorde atenția cuvenită posibilului impact al producerii de bancnote euro asupra sănătății și siguranței publice, precum și asupra mediului.
- (9) Consiliul guvernatorilor va monitoriza evoluțiile referitoare la toate materiile prime și factorii de producție cheie implicați în achiziția și producția de bancnote euro și, dacă este necesar, va lua măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că acestea sunt selectate și/sau achiziționate astfel încât să asigure continuitatea livrării de bancnote euro și, fără să aducă atingere dreptului Uniunii în domeniul concurenței și competențelor Comisiei Europene, pentru a preveni abuzul de poziție dominantă pe piață din partea oricărui contractant sau furnizor.
- (10) Dispozițiile prezentei orientări ar trebui interpretate, dacă este necesar, în conformitate cu normele cuprinse în Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și, de la 18 aprilie 2016, în Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾.

ADOPTĂ PREZENTA ORIENTARE:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentei orientări, se aplică următoarele definiții:

1. „principiul concurenței depline” înseamnă mecanisme interne eficiente care asigură separarea deplină între conturile unei imprimerii publice și conturile autorității publice corespunzătoare acesteia, precum și rambursarea de către o imprimerie publică a costurilor oricărui sprijin administrativ și organizațional primit de la autoritatea publică corespunzătoare acesteia. Pentru a asigura o concurență echitabilă atunci când imprimeriile publice răspund unei cereri de oferte, este necesar ca activitățile de tipărire de bancnote euro să fie complet separate financiar de celelalte activități ale acestora, pentru a se asigura că nu este furnizat ajutor de stat direct sau indirect care să fie în vreun fel incompatibil cu tratatul. Această separare financiară este verificată și certificată anual de un audit extern independent și face obiectul unui raport transmis Consiliului guvernatorilor;

⁽¹⁾ Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, 30.4.2004, p. 114).

⁽²⁾ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

2. „imprimerie internă” înseamnă orice imprimerie care: (a) face parte dintr-o BCN din punct de vedere juridic și organizațional; sau (b) este o persoană juridică separată, cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:
- (i) una sau mai multe BCN exercită asupra persoanei juridice în cauză un control similar celui exercitat asupra propriilor servicii;
  - (ii) peste 80 % dintre activitățile persoanei juridice controlate sunt desfășurate în scopul îndeplinirii sarcinilor încredințate acesteia de către BCN care exercită controlul;
  - (iii) nu există o participare privată directă în persoana juridică controlată.

Pentru determinarea procentului de activități prevăzut la punctul (b) subpunctul (ii), se ia în considerare cifra de afaceri totală medie sau un indicator alternativ corespunzător bazat pe activitate, precum costurile suportate de persoana juridică relevantă cu privire la servicii, bunuri și lucrări pentru cei trei ani care precedă atribuirea contractului.

Atunci când, din cauza datei la care a fost creată sau și-a început activitatea persoana juridică relevantă sau din cauza unei reorganizări a activității acesteia, cifra de afaceri sau indicatorul alternativ bazat pe activitate, precum costurile, fie nu este disponibil(ă) pentru cei trei ani precedenți, fie nu mai este relevant(ă), este suficient să se arată că măsurarea activității este credibilă, în special prin intermediul previziunilor de afaceri.

Se consideră că o BCN exercită asupra unei persoane juridice un control similar celui exercitat asupra propriilor servicii în sensul punctului (b) subpunctul (i) de la primul paragraf atunci când exercită o influență decisivă atât asupra obiectivelor strategice, cât și asupra deciziilor semnificative ale persoanei juridice controlate.

Se consideră că BCN controlează în comun o persoană juridică atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative: (a) organele decizionale ale persoanei juridice controlate sunt compuse din reprezentanți ai tuturor BCN participante; reprezentanții individuali pot reprezenta mai multe sau toate BCN participante; (b) aceste BCN pot exercita în comun o influență decisivă asupra obiectivelor strategice și asupra deciziilor semnificative ale persoanei juridice controlate; (c) persoana juridică controlată nu urmărește niciun interes contrar intereselor BCN care exercită controlul;

3. „autorități publice” înseamnă toate autoritățile publice, inclusiv statul și autoritățile regionale, locale sau alte autorități teritoriale și băncile centrale;
4. „imprimerie publică” înseamnă orice imprimerie asupra căreia autoritățile publice pot exercita direct sau indirect o influență dominantă datorită proprietății asupra acesteia, participării financiare la aceasta sau regulilor care o guvernează. O influență dominantă din partea autorităților publice se prezumă atunci când aceste autorități, direct sau indirect în raport cu o imprimerie: (a) dețin majoritatea capitalului subscris al acesteia; (b) controlează majoritatea voturilor aferente acțiunilor emise de aceasta; sau (c) pot numi peste jumătate din membrii organismului administrativ, de conducere sau de supraveghere al acesteia.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

- (1) SAPE instituie un model cu doi piloni pentru producția și achiziția de bancnote euro. Acesta include organizarea unei licitații pentru atribuirea producerii de bancnote euro de către BCN din grupul cu licitație, precum și producția de bancnote euro de către BCN din grupul cu imprimării interne care utilizează o imprimerie internă.
- (2) BCN sunt responsabile pentru producția și achiziția bancnotelor euro care le-au fost alocate în conformitate cu grila de repartiție pentru capital.

TITLUL II

BCN DIN GRUPUL CU LICITAȚIE

Articolul 3

Principii generale

BCN care nu au imprimării interne fac parte din grupul cu licitație (BCN din grupul cu licitație).

*Articolul 4***Proceduri de licitație**

- (1) Fiecare BCN din grupul cu licitație este responsabilă cu organizarea de licitații pentru atribuirea producerii de bancnote euro și desfășoară proceduri de licitație în mod individual sau în comun cu alte BCN din grupul cu licitație, în conformitate cu normele aplicabile privind achizițiile și în concordanță cu cerințele stabilite în prezenta orientare.
- (2) Pentru a menține concurența pe piața de producere a bancnotelor euro, în principiu și sub rezerva legislației naționale aplicabile în materie de achiziții, BCN din grupul cu licitație împart licitațiile în mai multe loturi și nu atribuie aceluiași ofertant sau aceluiași ofertanți mai multe loturi.
- (3) BCN din grupul cu licitație declară în documentația privind organizarea unei licitații că, pentru a fi eligibilă pentru orice licitație, imprimăria publică trebuie să fi implementat principiul concurenței depline înainte de a participa la licitație.

*Articolul 5***Armonizarea cerințelor**

Pentru a asigura condiții de concurență echitabile, BCN din grupul cu licitație urmăresc să-și armonizeze cerințele privind organizarea de licitații, inclusiv criteriile de eligibilitate, în conformitate cu cerințele legislației naționale și a Uniunii în materie de achiziții.

TITLUL III

BCN DIN GRUPUL CU IMPRIMERII INTERNE*Articolul 6***Principii generale**

- (1) BCN care produc bancnote euro utilizând o imprimărie internă fac parte din grupul cu imprimărie internă (BCN din grupul cu imprimărie internă).
- (2) BCN din grupul cu imprimărie internă se asigură că imprimăriile lor interne nu participă la proceduri de licitație pentru producția de bancnote euro organizate și desfășurate în Uniune și nu acceptă comenzi pentru producția de bancnote euro de la terți din afara BCN din grupul cu imprimărie internă.

*Articolul 7***Cooperarea dintre BCN din grupul cu imprimărie internă**

- (1) Pentru a îmbunătăți eficiența producerii de bancnote euro din punctul de vedere al costurilor, BCN din grupul cu imprimărie internă au în vedere stabilirea unor forme adecvate de cooperare, precum achizițiile în comun și schimbul și implementarea de bune practici în procesul de producție, în scopul îndeplinirii cât mai bine posibil a misiunii publice de producere de bancnote ce le revine.
- (2) BCN din grupul cu imprimărie internă pot decide dacă să participe sau nu la astfel de forme de cooperare, cu condiția ca, în caz afirmativ, să se angajeze să rămână implicate în inițiativele relevante cel puțin 3 ani (cu excepția cazului în care în această perioadă devin o BCN din grupul cu licitație), dată fiind nevoia de continuitate și având în vedere investițiile făcute de părți.

*Articolul 8***Constituirea unei persoane juridice separate sau organizarea unei cooperări orizontale neinstituționalizate pentru îndeplinirea în comun a misiunilor publice**

- (1) Pentru îndeplinirea în comun a misiunilor publice, BCN din grupul cu imprimărie internă au în vedere:
- (a) constituirea unei persoane juridice separate formate din imprimăriile interne ale acestora; sau (b) organizarea unei cooperări orizontale neinstituționalizate pe baza unui acord de cooperare.

- (2) Formelor de cooperare menționate la alineatul (1) li se aplică următoarele condiții:
- (a) În cazul în care unei persoane juridice constituite în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (a) i se atribuie direct un contract pentru producerea de bancnote euro, aceasta trebuie să fie controlată în comun de BCN în cauză, în sensul definiției controlului în comun de la articolul 1 punctul (2).
- (b) Orice acord încheiat în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) respectă următoarele condiții cumulative:
- (i) acordul instituie sau pune în aplicare cooperarea dintre BCN din grupul cu imprimerii interne cu scopul de a asigura că prestarea serviciilor publice pe care acestea trebuie să o efectueze se realizează în vederea îndeplinirii obiectivelor comune;
- (ii) punerea în aplicare a acestei cooperări este guvernată exclusiv de motive legate de interesul public;
- (iii) BCN din grupul cu imprimerii interne desfășoară pe piața liberă sub 20 % din activitățile vizate de cooperare. Pentru determinarea procentajului activităților menționate mai sus, se aplică în mod corespunzător articolul 1 punctul (2) al doilea și al treilea paragraf.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 9

Abrogare

Orientarea BCE/2004/18 se abrogă începând cu 1 ianuarie 2015.

Articolul 10

Producerea de efecte și punerea în aplicare

Prezenta orientare produce efecte de la data notificării sale către băncile centrale naționale ale statelor membre a căror monedă este euro. Băncile centrale din Eurosistem respectă prezenta orientare de la 1 ianuarie 2015.

Articolul 11

Perioada de tranziție pentru aplicarea articolului 4 alineatul (3)

Prin derogare de la articolul 4 alineatul (3), procedurilor de licitație lansate înainte de 1 iulie 2015 li se pot aplica cerințe diferite în ceea ce privește excluderea participanților la licitație.

Articolul 12

Revizuire

Consiliul guvernatorilor revizuieste prezenta orientare la începutul anului 2017 și, ulterior, la interval de doi ani.

Articolul 13

Destinatari

Prezenta orientare se adresează tuturor băncilor centrale din Eurosistem.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 13 noiembrie 2014.

Pentru Consiliul guvernatorilor BCE

Președintele BCE

Mario DRAGHI